

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 10. 2020
COM(2020) 629 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (nariadenie EÚ o dreve)

Dvojročná správa za obdobie od marca 2017 do februára 2019

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (nariadenie EÚ o dreve)

Dvojročná správa za obdobie od marca 2017 do februára 2019

1. Úvod

Európska únia (EÚ) prijala nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva¹ (ďalej len „nariadenie EÚ o dreve“) ako súčasť realizácie Akčného plánu pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (ďalej len „AP FLEGT“)².

Obchod s drevom zohráva v EÚ významnú rolu. Podľa údajov Eurostatu boli v rokoch 2008 – 2018 uvedené na vnútorný trh 2,3 miliardy ton dreva a výrobkov z dreva³ (v hodnote viac ako 1,3 bilióna EUR); 25 % tohto dreva sa doviezlo z krajín mimo EÚ, pričom časť zvyšného obchodu v rámci EÚ sa môže týkať dreva alebo výrobkov z dreva pôvodne dovezeného do EÚ. Drevárske odvetvia EÚ dosiahli v roku 2018 hodnotu 129 miliárd EUR a zamestnávali 3,1 milióna ľudí (7,1 %, resp. 10,5 % celkovej výroby), vynímajúc Spojené kráľovstvo⁴.

Nariadenie EÚ o dreve sa v EÚ uplatňuje od marca 2013. Ako obchodné opatrenie sa vzťahuje na Európsky hospodársky priestor (EHP) a uplatňuje sa teda aj na Island, Lichtenštajnsko a Nórsko.

Nariadením EÚ o dreve sa stanovili tri hlavné povinnosti:

1. po prvýkrát sa ním zakazuje dodávanie nelegálne vyťaženého dreva (t. j. dreva vyťaženého v rozpore s uplatniteľnými právnymi predpismi v krajine ťažby) alebo výrobkov získaných z takéhoto dreva (ďalej len „zákaz“) na vnútorný trh v rámci obchodnej činnosti (ďalej len „uvádzanie na trh“);
2. hospodárskym subjektom, ktoré uvádzajú výrobky z dreva na vnútorný trh, sa ukladá povinnosť zaviesť systém náležitej starostlivosti a, na tomto základe, uplatňovať „náležitú starostlivosť“; Hospodárske subjekty musia vykonať posúdenie rizík, a tým zabezpečiť, aby sa na vnútorný trh uvádzalo len legálne vyťažené drevo (t. j. drevo vyťažené v súlade s platnými právnymi predpismi v krajine ťažby) alebo výrobky získané z takéhoto dreva

¹ Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 23 – 34, konsolidované znenie: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:02010R0995-20200101>.

² Oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu Forest Law Enforcement, Governance and Trade (FLEGT) - Proposal for an EU Action Plan [Vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT): návrh akčného plánu EÚ], COM(2003) 251 final.

³ Drevo a výrobky z dreva podľa klasifikácie kombinovanej nomenklatúry uvedenej v prílohe I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87, na ktoré sa vzťahuje nariadenie EÚ o dreve.

⁴ Eurostat 2020, Výrobky z dreva a obchod s drevom podľa činnosti (NACE Rev 2) výroba [drevárske odvetvia (spracovanie dreva a výrobkov z dreva (16) + výroba celulózy, papiera a papierových výrobkov (17) + tlač a služby súvisiace s tlačou (18.1) + výroba nábytku (31)] (vrátane odhadov), http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Wood_products_-_production_and_trade.

alebo drevo a výrobky z dreva, pri ktorých je riziko nelegálnej ťažby prinajmenšom zanedbateľné, a dokumentovať ho⁵ (ďalej len „povinnosti náležitej starostlivosti“);

3. obchodníkom s drevom a výrobkami z dreva, ktoré už boli uvedené na vnútorný trh, sa ukladá povinnosť viesť záznamy o svojich dodávateľoch a zákazníkoch (ďalej len „povinnosť výsledovateľnosti“).

Do súčasného vykazovaného obdobia, od marca 2017 do februára 2019 vrátane, sa v článku 20 ods. 2 nariadenia EÚ o dreve od Komisie vyžaduje, aby vypracovala správu na základe informácií predložených členskými štátmi v ich dvojročných správach a predložila ju každé dva roky Európskemu parlamentu a Rade⁶. Táto správa poskytuje analýzu správ o vykonávaní nariadenia EÚ o dreve, ktoré predložilo všetkých 28 krajín, ktoré boli členskými štátmi EÚ počas celého vykazovaného obdobia, ako aj Nórsko⁷. Podrobne sa v nej uvádza, ako sa nariadenie EÚ o dreve vykonáva v celej EÚ a v EHP (ďalej len „vnútorný trh“), i vyplývajúce závery. Okrem toho sa v správe venuje pozornosť dosiahnutému pokroku v súvislosti s dohodami o dobrovoľnom partnerstve FLEGT, právne záväzným obchodným dohodám medzi EÚ a krajinami mimo EÚ produkujúcimi drevo, a ich príspevku k minimalizácii výskytu nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov z takéhoto dreva na vnútornom trhu.

2. Vykonávanie – súčasný stav

2.1. Určenie príslušných orgánov

V súlade s článkom 7 ods.1 nariadenia EÚ o dreve sa od členských štátov vyžaduje, aby určili jeden alebo viacero príslušných orgánov zodpovedných najmä za vykonávanie pravidelných kontrol dodržiavania nariadenia EÚ o dreve hospodárskymi subjektmi podľa článku 4 nariadenia EÚ o dreve (zákaz) a článku 6 nariadenia EÚ o dreve v spojení s článkom 5 vykonávacieho nariadenia o náležitej starostlivosti a monitorovacích organizáciách (povinnosti náležitej starostlivosti). Všetky krajiny, ktoré predložili správu, ako aj Lichtenštajnsko a Island uviedli podrobnosti o určených príslušných orgánoch⁸. Inštitucionálne štruktúry, právomoci a právne postavenie určených orgánov sa medzi jednotlivými krajinami líšia z dôvodu ich rozdielných právnych a inštitucionálnych rámcov.

⁵ Článok 5 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 607/2012 zo 6. júla 2012 o podrobných pravidlách v súvislosti so systémom náležitej starostlivosti a pravidelnosťou a povahou kontrol monitorovacích organizácií v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 177, 7.7.2012, s. 16 – 18, ďalej len „vykonávacie nariadenie o náležitej starostlivosti a monitorovacích organizáciách“).

⁶ Článok 20 nariadenia EÚ o dreve bol zmenený článkom 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1010 z 5. júna 2019 o zosúladiení povinností podávania správ v oblasti právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 a (EÚ) č. 995/2010, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES a 2010/63/EÚ, nariadení Rady (ES) č. 338/97 a (ES) č. 2173/2005 a smernice Rady 86/278/EHS (Text s významom pre EHP) (Ú. v. EÚ L 170, 25.6.2019, s. 115 – 127). Nadobudol účinnosť 1. januára 2020. Správy členských štátov sa teraz vzťahujú na jeden kalendárny rok. Niektoré členské štáty sa preto rozhodli predložiť správu o dvoch kalendárnych rokoch 2017 a 2018 namiesto obdobia od marca 2017 do februára 2019.

⁷ Neboli doručené žiadne správy od Islandu a Lichtenštajnska.

⁸ Pozri http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/list_competent_authorities_eutr.pdf.

Podľa správ majú v prípade dovezeného dreva vnútroštátne príslušné orgány výhradnú zodpovednosť za kontrolu hospodárskych subjektov v 18 krajinách, v prípade domáceho dreva ide o 11 krajín. Zodpovednosť za kontrolu hospodárskych subjektov bola čiastočne alebo plne delegovaná na regionálne príslušné orgány v desiatich krajinách v prípade domáceho dreva a v siedmich krajinách v prípade dovezeného dreva. V niektorých prípadoch sa na kontrolách môžu podieľať aj ďalšie orgány, ako sú colné orgány a polícia.

2.2. Sankcie vymedzené vo vnútroštátnych právnych systémoch

V súlade s článkom 19 nariadenia EÚ o dreve sa od krajín vyžaduje, aby stanovili pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušenia ustanovení nariadenia EÚ o dreve; sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce. Krajiny takisto musia prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie vykonávania týchto pravidiel. Všetky vykazujúce krajiny uviedli podrobnosti o svojom právnom rámci.

Všetky vykazujúce krajiny poskytli informácie o rozsahu sankcií za potenciálne porušenia ustanovení nariadenia EÚ o dreve⁹. Sankcie môžu byť administratívne aj trestné v deviatich krajinách, len administratívne v jedenástich krajinách a len trestné v siedmich krajinách.

V 28 krajinách sa v prípade zistenia nedostatkov môžu vydať oznámenia o nápravných opatreniach alebo podobné dokumenty (vo všetkých vykazujúcich krajinách s výnimkou Talianska). Umožňujú hospodárskym subjektom upraviť ich systém náležitej starostlivosti pred opätovnou kontrolou. Môžu sa kombinovať s predbežnými opatreniami, ako je konfiškácia dreva alebo zákaz jeho uvedenia na vnútorný trh.

29 krajín poskytlo podrobnosti o pokutách uplatniteľných za porušenia ustanovení nariadenia EÚ o dreve; pohybujú sa od nízkych pokút vo výške 50 EUR až po neobmedzené pokuty (pozri obrázok 1). Najvyššie oznámené pokuty sa týkajú zákazu uvádzania nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov z takéhoto dreva na vnútorný trh:

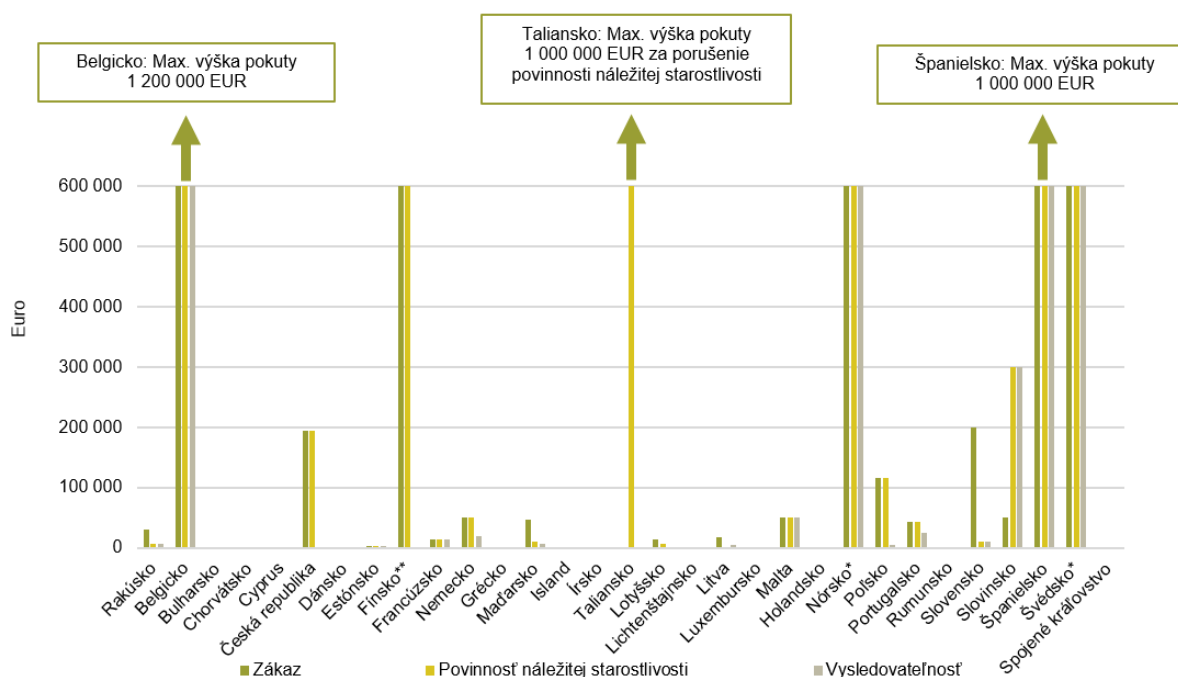
- do 100 000 EUR: Bulharsko, Grécko, Chorvátsko, Litva, Malta, Maďarsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko a Taliansko,
- do 1 000 000 EUR: Česká republika, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Lotyšsko, Luxembursko, Poľsko, Slovensko, Španielsko a Taliansko,
- nad 1 000 000 EUR: Belgicko, Estónsko.

Dánsko, Fínsko a Švédsko uviedli, že nemajú stanovenú hranicu. Horná hranica trestných pokút neexistuje ani v Nemecku (porušenia zákazu) a Spojenom kráľovstve (porušenia zákazu alebo povinnosti náležitej starostlivosti).

Konfiškáciu dreva alebo výrobkov z dreva ako možnú sankciu uviedlo 23 krajín a 17 krajín môže pozastaviť platnosť povolenia obchodovať.

V 17 krajinách sa porušenia nariadenia EÚ o dreve trestajú odňatím slobody, pričom najdlhšia možná potenciálna dĺžka trestu je 10 rokov (Grécko).

⁹ V prípade, že tieto informácie neboli zahrnuté do národnej správy, vnútroštátne orgány boli požiadané o dodatočné informácie.

Obrázok 1: Maximálna výška **administratívnych pokút** uložených hospodárskym subjektom v dôsledku porušenia súvisiacich s povinnosťami uplatňovať náležitú starostlivosť, so zákazom uvádzania nelegálne vyťaženého dreva a výrobkov z takéhoto dreva na trh a s povinnosťou výsledovateľnosti prostredníctvom dodávateľského reťazca v rámci nariadenia EÚ o dreve v krajinách, ktoré poskytli údaje. Island a Lichtenštajnsko nepredložili žiadnu národnú správu. Legenda: * = žiadna horná hranica pre pokuty za porušenia zákazu, povinnosti náležitej starostlivosti a výsledovateľnosti; ** = žiadna horná hranica pre pokuty za porušenia zákazu a povinnosti náležitej starostlivosti.

V prípade väčšiny krajín, ktoré predložili správu o porovnateľných právnych predpisoch (napr. zákonoch v oblasti vykonávania nariadenia o FLEGT¹⁰ alebo nariadenia o obchodovaní s voľne žijúcimi druhmi¹¹) sú pokuty stanovené za porušenia nariadenia EÚ o dreve na podobnej úrovni ako pokuty uložené za porušenia porovnateľných právnych predpisov.

2.3. Kontroly hospodárskych subjektov, obchodníkov a monitorujúcich organizácií

2.3.1. Odhad počtu hospodárskych subjektov

Dvadsaťdva krajín poskytlo odhad celkového počtu hospodárskych subjektov (pozri tabuľku 1). Treba poznamenať, že hoci to nie je požiadavka nariadenia EÚ o dreve, niektoré krajiny vyžadujú, aby boli hospodárske subjekty zaregistrované. V iných krajinách sú odhady založené na viacerých zdrojoch (colné údaje a iné vnútroštátne databázy alebo registre vrátane povolení na ťažbu dreva). Počet hospodárskych subjektov ďalej závisí od veľkosti drevospracujúceho priemyslu každej krajiny a štruktúry jej sektora lesného hospodárstva. Údaje o počte hospodárskych subjektov okrem toho nie sú vždy priamo porovnateľné, keďže niektoré odhady môžu zahŕňať len aktívne hospodárske subjekty, kým iné zahŕňajú aj

¹⁰ Nariadenie (ES) č. 2173/2005¹¹ z 20. decembra 2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva.

¹¹ Nariadenie Rady (ES) č. 338/97 z 9. decembra 1996 o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a rastlín reguláciou obchodu s nimi.

hospodárske subjekty, ktoré už nemusia byť aktívne. Hospodárske subjekty sa môžu líšiť aj z hľadiska veľkosti, úrovne rizika v dodávateľskom reťazci, frekvencie dovozu dreva a množstva a hodnoty dovezeného dreva.

Tabuľka 1: Celkový počet hospodárskych subjektov, ktoré uvádzali domáce, dovezené alebo oba typy dreva na vnútorný trh v priebehu vykazovaného obdobia, podľa krajiny (*krajiny, ktoré predložili správu za obdobie od marca 2017 do februára 2019; zvyšné krajiny predložili správu za obdobie od januára 2017 do decembra 2018). [Čísla napísané kurzívou predstavujú odhady. Niektoré krajiny uviedli, že vylúčili niektoré fyzické alebo právnické osoby z týchto odhadov alebo počtu hospodárskych subjektov v zmysle nariadenia EÚ o dreve, a to z rôznych dôvodov].

Krajina	Domáce hospodárske subjekty	Dovážajúce hospodárske subjekty	Domáce a dovážajúce hospodárske subjekty	Výnimky/pripomienky
Rakúsko*	140 000	7 000	neznáme	Bol vylúčený neznámy počet domácich hospodárskych subjektov, keďže do prieskumu poľnohospodárskej štruktúry neboli zahrnutí drobní vlastníci lesov (títo vlastníci lesov neboli zahrnutí do plánov kontrol, všetci vlastníci lesov však patria do rozsahu pôsobnosti lesného inšpektorátu, ktorý presadzuje právne predpisy o lesoch vrátane nariadenia EÚ o dreve). Bol vylúčený bližšie neurčený počet dovážajúcich hospodárskych subjektov, keďže nemali číslo EORI a/alebo identifikačné číslo pre DPH (tieto dovozy nie sú vylúčené samy osebe, ale sú zohľadnené v prístupe založenom na riziku).
Belgicko	2 340	4 800	neznáme	Nie sú k dispozícii žiadne podrobné informácie o domácich hospodárskych subjektoch.
Bulharsko*	4 000	neznáme	neznáme	Neexistuje žiadny register dovážajúcich hospodárskych subjektov.
Chorvátsko	neznáme	3 589	neznáme	
Cyprus	62	780	2	
Česká republika*	300 000	2 500	neznáme	
Dánsko*	24 000	3 889	(24 000)	„Prakticky žiadny“ domáci hospodársky subjekt nie je zároveň dovážajúcim hospodárskym subjektom, ale < 1 % dovážajúcich hospodárskych subjektov je zároveň domácimi hospodárskymi subjektmi.
Estónsko	10 000	450	1	Bolo vylúčených 20 domácich hospodárskych subjektov z dôvodu, že objem dreva umiestneného na trh nedosahoval určitú hranicu.
Fínsko	350 000	2 000	neznáme	
Francúzsko	5 000	14 000	neznáme	
Nemecko	2 000 000	27 000	neznáme	
Grécko*	1 600	1 228	neznáme	Bol vylúčený bližšie neurčený počet domácich hospodárskych subjektov, keďže sa nezapočítavali fyzické osoby, ktoré umiestňujú drevo na trh.
Maďarsko	46 946	2 920	246	
Island	Nebola predložená žiadna národná správa.			
Írsko*	neznáme	2 169	neznáme	Bol vylúčený bližšie neurčený počet dovážajúcich hospodárskych subjektov, keďže sa nezapočítavali fyzické osoby, ktoré uvádzajú drevo na trh. Bol vylúčený bližšie neurčený počet dovážajúcich hospodárskych subjektov, keďže v priebehu 12 mesiacov uskutočnili dovoz iba raz. Vylúčené hospodárske subjekty môžu stále podliehať kontrole.
Taliansko	neznáme	30 210	neznáme	Národný zoznam hospodárskych subjektov podľa nariadenia EÚ o dreve sa ešte zostavuje.
Lotyšsko	135 000	400	neznáme	Bol vylúčený bližšie neurčený počet dovážajúcich hospodárskych subjektov, keďže ich ročná hodnota dovozu bola pod určitou hranicou (tieto hospodárske subjekty môžu stále podliehať kontrole).
Lichtenštajnsko	Nebola predložená žiadna národná správa.			
Litva	17 000	1 481	neznáme	
Luxembursko	400	484	0	
Malta	0	750	0	
Holandsko	100	4 900	neznáme	
Nórsko	120 000	5 500	neznáme	
Poľsko	neznáme	8 000	neznáme	
Portugalsko	1 056	4 144	neuvedené	Registrácia je pre hospodárske subjekty povinná. Súčasný registračný systém formálne nekategorizuje hospodárske subjekty ako domáce alebo dovážajúce, aj keď tento prvok bude čoskoro k dispozícii.

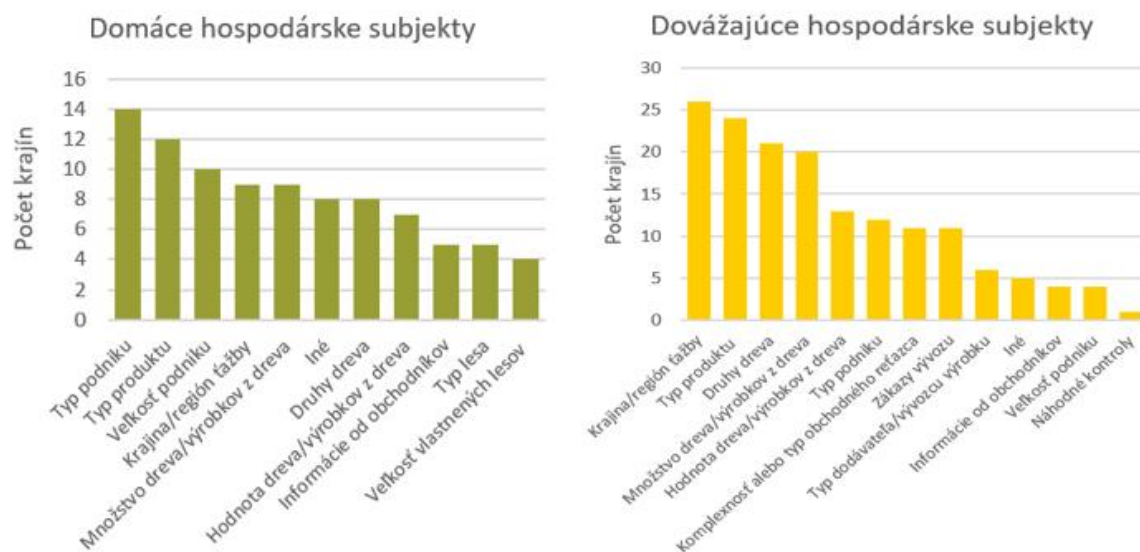
Krajina	Domáce hospodárske subjekty	Dovážajúce hospodárske subjekty	Domáce a dovážajúce hospodárske subjekty	Výnimky/pripomienky
				Medzitým sa odhady zakladajú na hospodárskej klasifikácii spoločnosti a typu výrobku uvedeného na trh.
Rumunsko*	3 700	161	neuvedené	
Slovensko	neznáme	2 550	neznáme	
Slovinsko	neznáme	2 124	neuvedené	Každý vlastník lesa, ktorý predáva drevo, sa stáva „hospodárskym subjektom“. Vzhľadom na množstvo vlastníkov lesa nebolo možné odhadnúť celkový počet domácich hospodárskych subjektov. Bolo vylúčených 428 dovážajúcich hospodárskych subjektov, keďže sa nezapočítavali fyzické osoby, ktoré uvádzajú drevo na trh; 670 dovážajúcich hospodárskych subjektov bolo vylúčených, keďže boli zahraničnými dovozcami.
Španielsko*	800	6 000	neuvedené	Ako uviedli viaceré hospodárske subjekty prostredníctvom čestných vyhlásení, ktoré predložili [musia predložiť].
Švédsko*	880	4 473	10	Bol vylúčený neznámy počet domácich hospodárskych subjektov, ak ťažbu predstavoval výrub menej ako 0,5 hektára alebo preriedovanie. 6 100 dovážajúcich hospodárskych subjektov bolo vylúčených, keďže sa nezapočítavali fyzické osoby, ktoré uvádzajú drevo na trh, rovnako ani spoločnosti s ručením obmedzením, komanditné spoločnosti a obchodné spoločnosti.
Spojené kráľovstvo*	neznáme	6 000	neznáme	Bol vylúčený bližšie neurčený počet dovážajúcich hospodárskych subjektov, keďže sa nezapočítavali fyzické osoby, ktoré uvádzajú drevo na trh.

2.3.2. Plány kontrol hospodárskych subjektov a obchodníkov

Podľa článku 10 nariadenia EÚ o dreve sa od krajín vyžaduje, aby pripravili a pravidelne preskúmavali plány kontrol na základe prístupu založeného na posúdení rizika, pričom majú flexibilitu vykonávať dodatočné kontroly v reakcii na nové informácie, ako sú oprávnené obavy¹². Rovnako sú krajiny povinné viesť záznamy o týchto kontrolách (článok 11). Všetky krajiny potvrdili, že plány majú vypracované. Okrem toho väčšina krajín, ktoré správu predložili, uviedla, že uchováva záznamy o kontrole obchodníkov (28) a monitorovacích organizácií (16).

Plány kontrol hospodárskych subjektov sa zostavujú v prvom rade na základe colných údajov a registrov národných hospodárskych subjektov alebo vlastníkov lesov. Všetky krajiny pri vypracúvaní plánov kontrol založených na posúdení rizika zohľadňujú celý rad kritérií rizík, ku ktorým okrem iného patria krajina ťažby, výroby, druhy dreva a obavy tretích účastníkov (pozri obrázok 2).

¹² Všetky relevantné informácie týkajúce sa nedodržovania nariadenia EÚ o dreve – a podporené dôkazom alebo indíciou – na ktoré je príslušný orgán upozornený.

Obrázok 2: Kritériá rizík, ktoré krajiny zohľadňujú pri plánovaní kontrol, podľa počtu krajín, ktoré ich využívajú pri plánovaní založenom na posúdení rizika na účely kontrol domácich hospodárskych subjektov a dovážajúcich hospodárskych subjektov.

2.3.3. Kontroly hospodárskych subjektov

V období od marca 2017 do februára 2019 vykonali príslušné orgány celkom 17 280 kontrol hospodárskych subjektov, ktoré na trh umiestňujú domáce drevo a 3 976 kontrol hospodárskych subjektov, ktoré na trh uvádzajú dovezené drevo.

V prípade domáceho dreva 16 krajín vykonalo 80 % alebo viac kontrol, ktoré plánovali, a v prípade dovezeného dreva to bolo 21 krajín (pozri prílohu k správe).

Počet kontrol hospodárskych subjektov zaoberajúcich sa domácim drevom sa medzi jednotlivými krajinami výrazne líši, pričom niektoré krajiny uvádzajú tisíce kontrol a iné obmedzený počet alebo žiadne kontroly. V niektorých krajinách sú kontroly dodržiavania nariadenia EÚ o dreve súčasťou kontrol, ktoré vykonávajú orgány zodpovedné za obhospodarovanie lesov. V týchto prípadoch krajiny informovali o počte kontrol rôzne (napr. Nemecko neuviedlo informácie o žiadnych plánoch ani počte kontrol, ale uviedlo počet uplatnených sankcií). Belgicko, Dánsko, Holandsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Malta a Spojené kráľovstvo nevykonali kontroly hospodárskych subjektov v prípade domáceho dreva, pričom uviedli viaceré dôvody vrátane obmedzenej domácej produkcie.

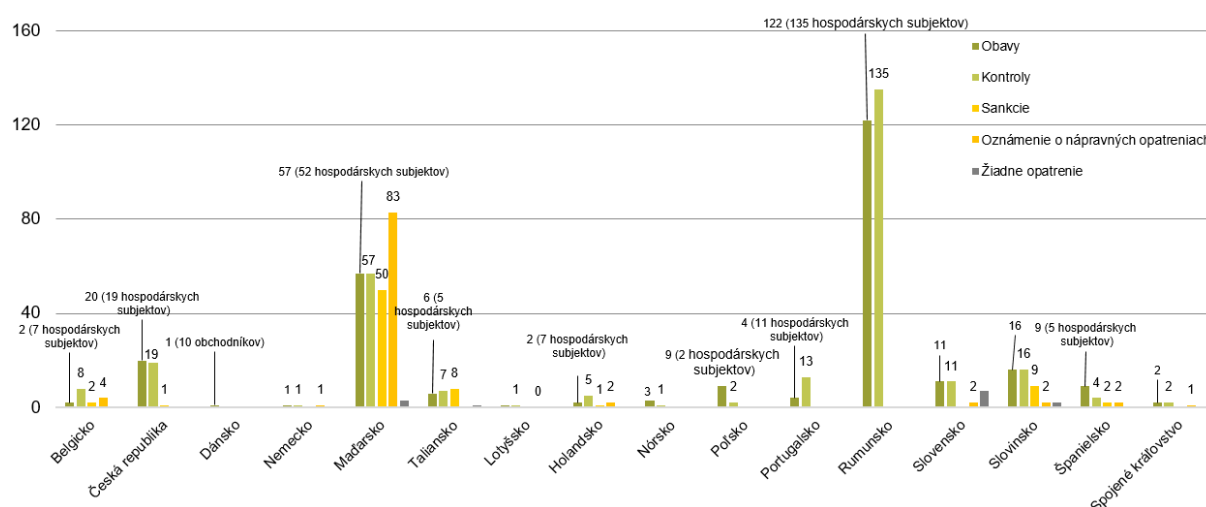
2.3.4. Kontroly obchodníkov

Dvadsaťtri krajín skontrolovalo celkom 2 333 obchodníkov a ich dodržiavanie povinnosti výsledovateľnosti, pričom počet kontrol sa pohyboval od jednej (Belgicko a Slovensko) po 683 (Bulharsko).

2.3.5. Oprávnené obavy

V súlade s článkom 10 ods. 2 nariadenia EÚ o dreve sa okrem kontrol vykonávaných v súlade s plánmi založenými na posúdení rizika môžu vykonávať kontroly, keď má príslušný orgán k dispozícii relevantné informácie, a to aj o oprávnených obavách tretích strán týkajúcich sa dodržiavania nariadenia EÚ o dreve hospodárskym subjektom. Osemnásť krajín oznámilo, že im boli doručené informácie o oprávnených obavách týkajúcich sa hospodárskych subjektov, najmä od mimovládnych organizácií (MVO) a colných orgánov (pozri obrázok 3). Z 289 identifikovaných hospodárskych subjektov bolo skontrolovaných 282 (98 %), a opatrenia na presadzovanie práva sa uplatnili voči 73 (približne 26 %) z nich. V niektorých prípadoch kontroly v čase predkladania správy stále prebiehali.

Oprávnené obavy boli oznámené aj trom krajinám aj vo vzťahu k obchodníkom od MVO a členov verejnosti. 214 oznámených obáv sa týkalo 188 obchodníkov, z ktorých všetci boli skontrolovaní (100 %) a bolo uplatnených 165 sankcií.

Obrázok 3: Krajiny, ktoré zaznamenali oprávnené obavy týkajúce sa hospodárskych subjektov v priebehu vykazovaného obdobia, vrátane následných kontrol a opatrení v oblasti presadzovania práva (Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Grécko, Írsko, Rakúsko, Rumunsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko a Švédsko predložili správu za obdobie od marca 2017 do februára 2019; zvyšné krajiny predložili správu za obdobie od januára 2017 do decembra 2018). Island a Lichtenštajnsko nepredložili žiadnu národnú správu.

2.3.6. Opatrenia v oblasti presadzovania vyplývajúce z kontrol

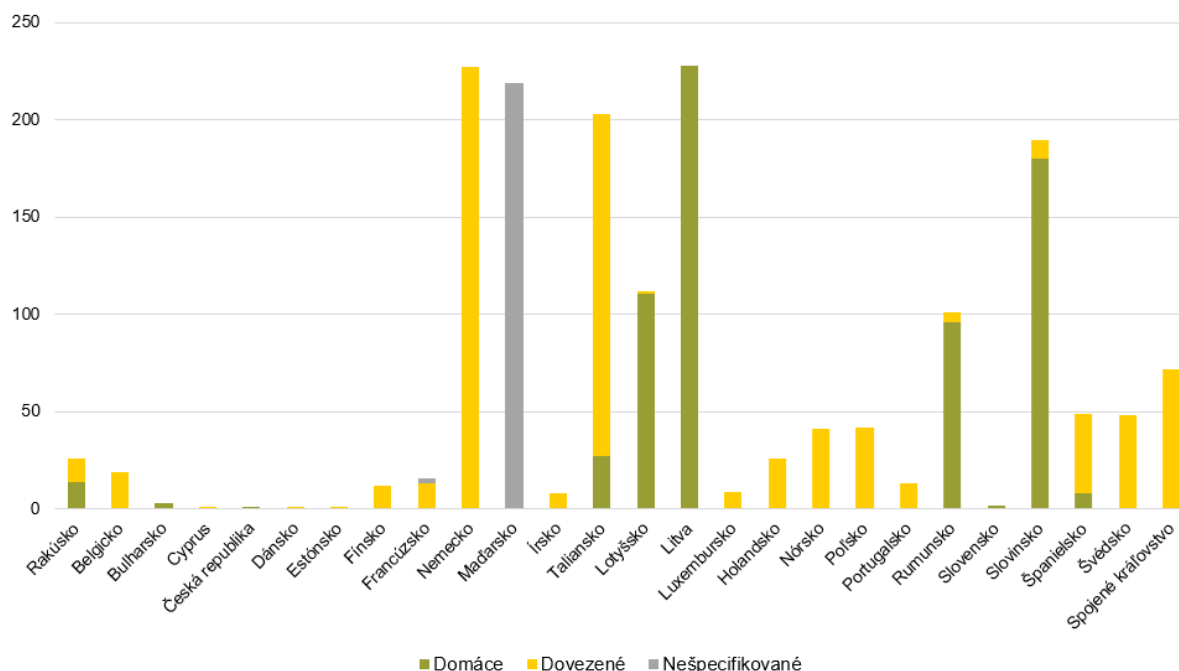
Bolo identifikovaných celkom 2 273 porušení predpisov; 1 552 sa týkalo domáceho dreva, 700 dovezeného dreva a 21 nešpecifikovaného dreva. Väčšina porušení predpisov zahŕňajúcich domáce drevo sa týkala uvádzania nelegálne vyťaženého dreva na trh (1 228), kým väčšina porušení predpisov zahŕňajúcich dovezené drevo sa týkala porušení požiadaviek náležitej starostlivosti (390).

Z celkového počtu 2 450 opatrení na presadzovanie práva sa väčšina (1 665) uplatňovala na domáce drevo, 762 opatrení na dovezené drevo a 23 na nešpecifikované drevo (obrázok 4).

V prípade domáceho dreva sa uplatnilo 488 administratívnych pokút, 231 oznámení o nápravných opatreniach, 23 pozastavení platnosti povolenia, 6 konfiškácií dreva a 911 „iných sankcií“. V prípade dovezeného dreva tvorili väčšinu opatrení na presadzovanie práva oznámenia o nápravných opatreniach (412) a administratívne pokuty (272); uplatnilo sa

aj 6 konfiškácií dreva, 4 pozastavenia obchodu a 61 „iných pokút“. V priebehu obdobia bolo uzatvorených trinásť súdnych prípadov (jedenásť sa týkalo dovezeného dreva a dva domáceho dreva).

Problémy, ktoré obchodníci mali s výsledovateľnosťou domáceho dreva, viedli k 422 oznámeniam o nápravných opatreniach, 206 administratívnych pokutám, 58 konfiškáciám dreva, 92 prerušeniam obchodnej činnosti a 20 ďalším opatreniam na presadzovanie práva, ktoré sa uplatnili na obchodníkov. V prípade dovezeného dreva sa na obchodníkov uplatnilo jedno oznámenie o nápravnom opatrení, 17 pozastavení obchodnej činnosti a dve ďalšie opatrenia na presadzovanie práva. V prípade 121 oznámení o nápravných opatreniach a 27 sankcií nebolo určené, či bolo drevo dovezené alebo domáce.

Obrázok 4: Celkový počet opatrení na presadzovanie práva prijatých voči hospodárskym subjektom v priebehu vykazovaného obdobia, podľa krajiny, v tých krajinách, ktoré uviedli, že prijali opatrenia (Bulharsko, Česká Republika, Dánsko, Grécko, Írsko, Rakúsko, Rumunsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko a Švédsko a predložili správu za obdobie od marca 2017 do februára 2019; zvyšné krajiny predložili správu za obdobie od januára 2017 do decembra 2018). Z celkového počtu je vylúčených 804 prípadov týkajúcich sa domáceho dreva, ktoré boli ohlásené polícii, a prebiehajúcich prípadov týkajúcich sa dovezeného dreva (Lotyšsko), ako aj 26 prípadov týkajúcich sa dovezeného dreva, v ktorých bolo vyslovené ústne varovanie, ale zatiaľ sa nevykonalo žiadne ďalšie opatrenie (Malta). Island a Lichtenštajnsko nepredložili žiadnu národnú správu.

2.3.7. Kontroly monitorovacích organizácií

V súlade s článkom 8 ods. 4 nariadenia EÚ o dreve a článkom 6 ods. 1 vykonávacieho nariadenia o náležitej starostlivosti a monitorovacích organizáciách by príslušné orgány mali vykonávať kontroly monitorovacích organizácií zaregistrovaných vo svojej krajine aspoň raz za dva roky. Do konca vykazovaného obdobia (február 2019) bolo v EÚ uznaných 13 monitorovacích organizácií¹³.

¹³

http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/List_of_recognised_MOs.pdf.

Lotyšsko, Nemecko, Taliansko a Spojené kráľovstvo vykonali kontrolu všetkých monitorovacích organizácií, ktoré majú sídlo v ich krajine. Francúzsko a Holandsko, v ktorých majú sídlo dve monitorovacie organizácie, skontrolovali po jednej. Estónsko a Španielsko, každé s jednou registrovanou monitorovacou organizáciou, nepredložili správu o vykonaní žiadnej ich kontroly. Estónsko uviedlo, že hospodárske subjekty nevyužívajú služby monitorovacích organizácií a Španielsko uviedlo, že monitorovacie organizácie v ich krajine nekonali v tejto veci. Žiadna kontrola nevedla k oznámeniu Komisii o problémoch, ktoré by mohli viesť k odňatiu uznania ako monitorovacej organizácie.

2.4. Dohody o dobrovoľnom partnerstve FLEGT (DDP FLEGT) – príspevok k vykonávaniu a presadzovaniu nariadenia EÚ o dreve

Od roku 2003, keď bol prijatý Akčný plán FLEGT, bolo ratifikovaných sedem DDP (Kamerun, Stredoafrická republika, Ghana, Indonézia, Libéria, Konžská republika a Vietnam) a boli parafované 2 DDP (Guyana a Honduras). Prebiehajú rokovania so šiestimi krajinami (Pobrežie Slonoviny, Konžská demokratická republika, Gabon, Laos, Thajsko, Malajzia). Indonézia je jedinou krajinou vydávajúcou licencie FLEGT. Licencie začala vydávať 15. novembra 2016¹⁴.

V desiatich krajinách bolo zaznamenané zjednodušenie dodržiavania nariadenia EÚ o dreve v dôsledku prebiehajúcich procesov DDP. Jedna krajina dodatočne oznámila, že tieto procesy viedli k zníženiu počtu kontrol. 16 krajín však uviedlo, že stále neexistujú žiadne spoľahlivé zistenia o tom, či a ako procesy DDP prispievajú k vykonávaniu a presadzovaniu nariadenia EÚ o dreve.

Pokiaľ ide o príspevok k vykonávaniu a presadzovaniu nariadenia EÚ o dreve, hodnotenia potenciálneho významu rozličných procesov DDP (uzavretých aj tých, o ktorých sa rokuje) sa medzi jednotlivými krajinami značne líšili v závislosti od rôznych úrovní vplyvu obchodu. V Indonézii, Vietname, Kamerune a Malajzii prebiehajú procesy DDP, ktoré sa považujú za procesy s vysokým alebo stredným významom. Na druhej strane potenciálny význam DDP pre Guyanu, Honduras, Laos a Libériu bol prevažne vnímaný ako nízky. Existujú určité výnimky – napríklad jedna DDP s vysokým potenciálnym významom len pre jednu alebo dve krajiny.

Príslušné orgány určili niekoľko ďalších krajín, ktoré nie sú zapojené do procesov DDP ako priority pre vykonávanie a presadzovanie nariadenia EÚ o dreve, a to vrátane Ukrajiny, Ruskej federácie, Číny, Brazílie, Bieloruska, Mjanmarska a Srbska.

2.5. Spolupráca na vykonávaní a presadzovaní nariadenia EÚ o dreve

V článku 12 nariadenia EÚ o dreve sa vyzýva na spoluprácu s cieľom zabezpečiť dodržiavanie tohto nariadenia a výmenu informácií o vážnych nedostatkoch, ktoré sa zistili pri kontrolách a o sankciách, ktoré boli uložené na vnútroštátnej úrovni. Dvadsaťsedem krajín uviedlo, že spolupracuje s vnútroštátnymi orgánmi v záujme výmeny informácií alebo koordinácie spoločných kontrol, najmä s colnými alebo daňovými orgánmi, orgánmi CITES a políciou alebo inými orgánmi presadzovania práva.

¹⁴ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1387 z 9. júna 2016, ktorým sa menia prílohy I a III k nariadeniu Rady (ES) č. 2173/2005 na základe dobrovoľnej dohody o partnerstve s Indonéziou v prípade licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskej únie, C/2016/3438, Ú. v. EÚ L 223, 18.8.2016, s. 1 – 9.

Navyše 25 krajín uviedlo, že spolupracuje s inými príslušnými orgánmi a inštitúciami EÚ. Tá sa týkala najmä účasti na zasadnutiach expertnej skupiny EUTR-FLEGT, využitia online platformy príslušných orgánov pre EUTR-FLEGT spravovanej Komisiou, spolupráce s Komisiou a účasti na seversko-baltskej spolupráci.

Šestnásť krajín predložilo správu o výmene informácií s inštitúciami v krajinách mimo EÚ, najmä v Spojených štátoch amerických, a s MVO.

2.6. Zdroje určené na vykonávanie a presadzovanie nariadenia EÚ o dreve

Ľudské a finančné zdroje, ktoré majú príslušné orgány k dispozícii na vykonávanie a presadzovanie nariadenia EÚ o dreve, sa v jednotlivých krajinách výrazne líšia, aj keď oznámené zdroje sa dajú ťažko porovnávať v dôsledku rôznych úrovní podrobností, ktoré krajiny poskytli. Kombinované ľudské zdroje sa pohybovali od tak malého rozsahu, ako je jedna osmina (0,125) ekvivalentu plného pracovného času po 20 ekvivalentov plného pracovného času¹⁵ pre dovezené a domáce drevo, aj keď v mnohých krajinách sú hlavní zamestnanci podporovaní dodatočnými ľudskými zdrojmi. Dostupné finančné zdroje sa výrazne líšia, keďže niektoré krajiny majú zjavne mimoriadne obmedzený rozpočet. Desať krajín uviedlo, že nemajú žiadny konkrétny rozpočet na vykonávanie a presadzovanie nariadenia EÚ o dreve; nie je jasné, ktoré z týchto krajín nesmú prekročiť konkrétnu hornú hranicu a v ktorých krajinách nie je pridelený žiadny konkrétny rozpočet

3. Technická pomoc hospodárskym subjektom a rozvoj ich kapacít

Počas vykazovaného obdobia 24 krajín poskytovalo pomoc a odbornú prípravu hospodárskym subjektom, najmä prostredníctvom kurzov, prednášok alebo seminárov a následne poskytnutím informácií na internete. Najčastejším uvádzaným typom odbornej prípravy bolo poskytovanie informácií o povinnostiach hospodárskych subjektov podľa nariadenia EÚ o dreve (24 krajín), nasledované poskytovaním konkrétnych usmernení o spôsobe vykonávania systému náležitej starostlivosti (20 krajín) a usmernení o procesoch kontrol vykonávania povinností podľa nariadenia (16 krajín). Štyri krajiny uviedli, že v priebehu vykazovaného obdobia neposkytli hospodárskym subjektom odbornú prípravu.

Uvedený počet hospodárskych subjektov, ktoré sa zúčastnili na týchto aktivitách, sa medzi krajinami líši, od sedem (Cyprus) po 4 000 (Nemecko). Podiel hospodárskych subjektov, ktorým bola poskytnutá odborná príprava a ktoré sú mikropodniky a malé a stredné podniky (MSP), predstavoval od nuly (Cyprus, Nemecko, Grécko, Nórsko a Rumunsko) do 100 % (Česká republika, Dánsko, Taliansko a Švédsko); MSP tvorili v priemere 59 % zúčastnených hospodárskych subjektov (za tie krajiny, ktoré poskytli podrobný počet zúčastnených hospodárskych subjektov).

4. Závery

Táto tretia správa o vykonávaní nariadenia EÚ o dreve poukazuje na pokrok po šiestich rokoch jeho uplatňovania. Všetky krajiny spĺňajú formálne požiadavky nariadenia EÚ o dreve. V priebehu vykazovaného obdobia zostal počet kontrol vykonaných v prípade domácich hospodárskych subjektov takmer rovnaký v porovnaní s predchádzajúcim obdobím, zatiaľ čo

¹⁵ Vysoký počet zamestnancov, ktorý uviedli Lotyšsko, Taliansko a prípadne ďalšie krajiny, môže vychádzať z toho, že doň boli zahrnutí zamestnanci colných úradov alebo lesnícki inšpektori vo všeobecnosti.

počet kontrol dovážajúcich hospodárskych subjektov sa zvýšil. Celkovo sa znížil počet sankcií uplatnených za porušenia nariadenia EÚ o dreve, ako aj percentuálny podiel všetkých vykonaných kontrol.

Napriek pokroku je potrebné pokračovať v úsilí s cieľom zabezpečiť jednotné a účinné uplatňovanie nariadenia EÚ o dreve vo všetkých krajinách. Nerovnomerné vykonávanie môže mať potenciálne dosahy z hľadiska účinnosti právnych predpisov, ako aj zabezpečenia rovnakých podmienok pre hospodárske subjekty na trhu. V niekoľkých krajinách zostal počet kontrol relatívne nízky v porovnaní s počtom hospodárskych subjektov, a je otázne, či tak nízky počet kontrol môže mať skutočne odradzujúci účinok v celom odvetví. Okrem toho treba vynaložiť ďalšie úsilie, aby sa zaistilo, že rozsah a kvalita vykonaných kontrol budú odzrkadľovať konzistentnejší prístup v celej EÚ.

Kým v niektorých krajinách bol dosiahnutý pokrok, súčasná úroveň technickej kapacity a zdrojov (ľudských aj finančných) pridelených príslušným orgánom často nezodpovedá potrebám a vo väčšine členských štátov sa musia posilniť s cieľom zvýšiť počet a kvalitu kontrol dodržiavania predpisov.

Na základe skúseností členských štátov existuje málo dôkazov o tom, ako DDP prispievajú k vykonávaniu nariadenia EÚ o dreve.